



DIREKTIV OM ENERGI- EFFEKTIVITET (EED)

Baggrund

Kommunerne og KL støtter den danske regering og EU-Kommissionens ambitioner om et klimaneutralt Europa i 2050. I september 2021 har 95 ud af Danmarks 98 kommuner bl.a. tilsluttet sig DK2020-samarbejdet, som forpligter disse kommuner til at udvikle og gennemføre lokale klimahandlingsplaner, der lever op til Parisaftalens målsætninger.

Klimaudfordringen er den største udfordring, som verden står over for. Konsekvenserne af klimaforandringerne er allerede hverdag i kommunerne, og det er lokalt, at udfordringerne konkret skal løses.

Et af de områder, hvor kommunerne i de seneste årtier løbende har rettet deres fokus, er på energieffektivisering og modernisering af i alt 31 mio. m² bygningsmasse i kommunerne. Energieffektivisering er nemlig en vigtig forudsætning for, at klimamålsætningerne kan nås, ligesom det frigiver lokale råderum, der kan bruges til at geninvestere i mere energieffektivisering og vedligeholdelse af kommunale bygninger. Dette skal gå hånd i hånd med anvendelse af mere vedvarende energi.

Da kommunerne allerede har arbejdet med energieffektivisering af deres bygninger i flere år og gerne fortsætter indsatsen, er det afgørende for en succesfuld implementering af EED, at der tages højde for allerede gennemførte energieffektiviseringer, og at der er fokus på at nå målet om at reducere energiforbruget i bygningerne på den klogeste måde. KL ser en risiko for, at EED har den modsatte effekt. Kommissionen lægger op til, at kommunale bygninger pålægges en årlig renoveringstakt på tre pct. af den samlede bygningsmasse, uagtet tidligere energieffektiviseringer. KL vurderer, at denne tilgang risikerer at straffe lokale myndigheder for at have været tidligt ude og derved allerede have realiseret de lavthængende frugter.

Gøres den foreslåede renoveringstakt til lov, vil den i Danmark medføre en række udfordringer for kommunerne. Energistyrelsen har bl.a. vurderet, at finansieringsbehovet udgør ca. 15 mia. kr. foruden ressourcer til administration og tekniske udfordringer. Kommunerne fortsætter hellere end gerne arbejdet med energieffektivisering, men påpeger, at energiforbruget i bygningsmassen kan reduceres på andre måder - som er mindst lige så effektive og billigere - end ved energirenovering alene. Dette gør sig særligt gældende med de kraftigt stigende priser på byggematerialer, samt at kapaciteten i anlægsbranchen for nuværende er opbrugt med risiko for overophedning.

KL's budskaber

På den baggrund finder KL, at følgende tre budskaber kræver særlig opmærksomhed i forbindelse med forhandlingerne om EED i EU. Se næste side for uddybning:

- 1. KL opfordrer til smart og datadreven ejendomsadministration**
- 2. KL påpeger behovet for tilstrækkelige ressourcer og efteruddannelse**
- 3. KL anbefaler lokalt råderum og metodefrihed**

1. KL opfordrer til smart og datadreven ejendomsadministration

Der er stort fokus på et mere bæredygtigt byggeri, men det mest klimavenlige, bæredygtige og oftest også billigste valg er at tage hånd om eksisterende bygninger. Kommunerne arbejder aktivt med at bruge de kommunale kvadratmeter klogt, at optimere brugen af bygningerne samt at vedligeholde og renovere løbende, så man undgår at bygge nyt. Samtidig er der fokus på, at eksisterende bygninger udvikles og forbedres til at kunne rumme flere forskellige aktiviteter, fx ældrepleje og daginstitutioner i samme bygning.

Dette fokus kan samlet sikre store energi- og ressourcebesparelser, hvorfor renoveringsindsatsen i langt højere grad bør sigte efter at sikre et væsentligt kvalitetsløft af den eksisterende bygningsmasse fremfor et for ensidigt fokus på energiforbruget.

Kommunerne ejer og driver først og fremmest bygninger for at understøtte de kommunale velfærdsopgaver. Bygningerne er langt mere end et redskab til at gennemføre energibesparelser. Et ufleksibelt krav om energirenovering pålægger derfor kommunerne at gennemføre omkostningstunge anlægsprojekter, som ikke nødvendigvis vil være bæredygtige på mellemlang og lang sigt. KL ønsker på den baggrund, at EED i højere grad bør anerkende og fokusere på en mere effektiv og klogere brug af eksisterende offentlige bygninger som en vej til øget energieffektivitet.

Der er store potentialer for besparelse af ressourcer og energi i en aktiv og databaseret energistyring af bygninger, hvilket EED for nuværende ikke omhandler eller anerkender i tilstrækkelig grad. Data kan både bruges aktivt i form af smart energistyring, men kan også bruges som et redskab for lokale myndigheder til at beregne hvilke indsatser, der lokalt giver mest energieffektivisering for pengene.

2. KL påpeger behovet for tilstrækkelige ressourcer og efteruddannelse

EU har i sin Genopretningsfond afsat 11,6 mia. kr. til Danmark. Heraf forventes 1,6 mia. kr. at gå til bygningsrenovering og energieffektivisering, hvilket særligt bør øremærkes til energirenovering og energieffektivisering af kommunale bygninger. Men der er behov for flere midler, hvis Kommissionens forslag til en renoveringstakt ikke skal gå ud over velfærden i både Danmark og resten af EU.

Derudover er viden og erfaring om, hvordan man gennemfører en databaseret og aktiv energistyring med potentiale for store energibesparelser, vigtigt. Denne viden er til stede i Danmark, men er endnu ikke en integreret del af den almindelige bygningsdrift lokalt. Der er derfor behov for, at målsætningerne vedr. energieffektivitet i EED understøttes af initiativer, der kan øge efteruddannelses- og kompetenceniveauet, herunder hos de lokale driftsorganisationer og relevante medarbejdere i kommunerne.

3. KL anbefaler lokalt råderum og metodefrihed

En effektiv målopfyldelse af renoveringstakten i EED forudsætter et validt datagrundlag, der nyder bred opbakning på tværs af sektorer og medlemslande. Data og metodeklarhed er afgørende for at kunne identificere de bedste renoveringsprojekter samt for at dokumentere og dele viden om effekterne af indsatserne.

EED lægger desuden op til, at bygningerne skal renoveres til den såkaldte Nearly Zero Energy Building-standard (NZEB). Denne standard forudsætter, som udgangspunkt, at en bygnings energiforbrug produceres på eller meget tæt ved bygningen. Det er i den forbindelse afgørende, at denne standard ikke kommer til at stå i vejen for en effektiv udnyttelse af mulighederne for andre klimavenlige energikilder, herunder bl.a. brug af fjernvarme i dansk regi.

Kontakt

KL indgår gerne i en dialog vedr. Kommissionens forslag til omarbejdning af EED. For uddybning, spørgsmål til overstående eller aftale om et uformelt møde kan EU-konsulent Jesper Zinck Zimmer kontaktes på mail jezi@kl.dk eller på tlf. +32 477 17 83 29.

KL er interesseorganisation for Danmarks 98 kommuner og arbejder for, at kommunerne har de bedst mulige rammer til at prioritere velfærd og økonomi lokalt. KL er samtidig kommunernes arbejdsgiverorganisation og forhandler overenskomster for kommunernes i alt knap 500.000 medarbejdere.